

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

GAN en BSO

TZEMACH HASADEH

צמח השדה

TZEMACH HASADEH

Inhoudsopgave	Pagina
Inleiding.....	5
Verantwoordingskader.....	5
Nut van het beleidsplan.....	5
Richtinggevend voor medewerker.....	5
Totstandkoming van het beleidsplan.....	5
1.0 Functies en visie.....	6
1.1 Functie van de dagopvang.....	6
1.2 Visie.....	6
2.0 Interacties en algemene doelstelling.....	8
2.1 Het kind staat centraal.....	8
2.2 De rol van de leidster.....	9
2.3 Mentorschap.....	9
2.4 Vaste gezichten criterium.....	10
2.5 Beroepskracht-kindratio.....	10
2.5.1 Ondersteuning bij het inzetten van één beroepskracht.....	10
2.6 Stagiaires / beroepskrachten in opleiding.....	11
2.7 Vrijwilligers.....	11
2.8 Drie-uurs regeling.....	12
2.9 Pedagogisch beleidsmedewerker / coach.....	12
2.10 Algemene doelstelling.....	12
3.0 Pedagogische doelen en ontwikkelingsgebieden.....	12
3.1 Doelen.....	12
3.2 Emotionele veiligheid.....	13
3.3 Persoonlijke competenties.....	13
3.3.1 Motorische ontwikkeling.....	13
3.3.2 Cognitieve ontwikkeling.....	14
3.3.3 Taalontwikkeling en spraakontwikkeling.....	15
3.3.4 Creatieve ontwikkeling en fantasie.....	15
3.4 Sociale competenties.....	16
3.5 Morele competenties en overdracht van normen en waarden.....	17
3.5.1 Waarderen en straffen.....	17
3.5.2 Dagelijkse omgang.....	18
3.5.3 Verschillende culturen.....	18
3.5.4 Omgaan met emoties.....	18

4.0	Inrichting, voorzieningen en ontwikkelingsmogelijkheden	18
4.1	Inrichting.....	18
4.2	Voorzieningen	19
4.3	Bieden van uitdagingen en ontwikkelingsmogelijkheden	19
5.0	Pedagogisch handelen	20
5.1	Wennen.	20
5.2	Structuur, ritme en dagindeling.	21
5.3	Ontwikkelingsstimulerende activiteiten.....	21
5.4	Groepsindeling.....	22
5.4.1	Stamgroep.	22
5.4.2	Situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten	23
5.4.3	Samengestelde groep.....	23
5.4.4	Groepsindeling samengestelde groep.....	23
5.4.5	Stamgroep samengestelde groep.....	24
5.4.6	Situaties waarbij kinderen de stamgroep van de samengestelde groep verlaten.....	24
5.4.7	Wennen bij de samengestelde groep.....	24
5.5	Algemene activiteiten	24
6.0	Verzorging	24
6.1	Veiligheid en vertrouwen.....	24
6.2	Hygiëne.....	25
6.3	Eten en drinken.....	25
6.4	Rusten en slapen... ..	25
6.5	Zindelijkheid	26
7.0	Observeren en signaleren	26
7.1	Observeren.....	26
7.2	Signaleren.....	27
7.3	Meldcode	27
7.4	Eindgesprek.....	27
7.5	Eindobservatie en overdrachtsformulier	27
8.0	Ouders	27
8.1	Draagvlak bij ouders.	27
8.2	Interactieve cultuur.....	28
8.3	Invloed van ouders.....	28
8.4	Oudercommissie... ..	28
8.5	Extra dagdelen... ..	29

8.6	Urencompensatie.....	29
9.0	Algemeen.....	29
9.1	Klantgerichte dienstverlening.....	29
9.2	In geval van nood.....	29
10.0	Pedagogisch Beleidsplan m.b.t. de BSO.....	30
10.1	Pedagogische basisdoelen.....	30
10.2	Emotionele veiligheid.....	30
10.3	Persoonlijke competenties.....	30
10.3.1	Motorische competenties.....	31
10.3.2	Cognitieve competenties.....	31
10.3.3	Communicatieve competenties.....	32
10.3.4	Creatieve competenties.....	32
10.4	Sociale competenties.....	33
10.5	Morele competenties en overdracht van normen en waarden.....	33
10.5.1	Waarderen en straffen.....	33
10.5.2	Verschillende culturen.....	34
10.5.3	Omgaan met emoties.....	34
11.1	Eén stamgroep.....	34
11.2	Situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten.....	35
12.0	Openingstijden BSO.....	35
12.1	Werkdagen en vakanties.....	35
12.2	Vakantieopvang.....	35
13.0	Ziekte van kinderen.....	35
13.1	Ziektemelding en criteria.....	35
14.0	Ondersteuning beroepskracht.....	36
14.1	Ondersteuning door andere volwassenen.....	36
14.2	Stagiaires / beroepskrachten in opleiding.....	36
14.3	Vrijwilligers.....	37
14.4	Ondersteuning bij het inzetten van één beroepskracht.....	37
14.5	Eén beroepskracht in het kindercentrum in afwijking van de leidster-kind ratio.....	37
15.0	Leidster-kind ratio en mentorschap BSO.....	37
15.1	Stamgroep 4-13 jaar.....	37
15.2	Samengestelde groep.....	38
15.3	Groepsindeling samengestelde groep.....	38
15.4	Stamgroep samengestelde groep.....	38

15.4.1	Situaties waarbij kinderen de stamgroep van de samengestelde groep verlaten.....	39
15.5	Extra dagdelen.....	39
15.6	Wennen BSO.....	39
15.7	Mentorschap BSO.....	39
16.0	Observeren en signaleren BSO.....	40
16.1	Observeren.....	40
16.2	Signaleren.....	41
16.3	Meldcode.....	41
16.4	Eindgesprek.....	41

Inleiding

Verantwoordingskader

Waarom een beleidsplan?

Het pedagogisch beleidsplan is, naast tevredenheidmetingen, mede het verantwoordingskader van Gan Tzemach Hasadeh aan ouders en de gemeente Den Haag, betreffende de inhoud en de kwaliteit van het product 'dagopvang'.

Mede op basis van de contacten met ouders, de metingen en de ontwikkelingen en veranderende inzichten in het dagopvangwerk, zal dit beleidsplan periodiek en waar nodig worden herzien.

Voor de ouders/verzorgers van de kinderen die de dagopvang bezoeken, is een informatie-email beschikbaar, waarin de essenties van het beleidsplan en praktische informatie is opgenomen.

Nut van het beleidsplan

Het pedagogisch beleidsplan is het opvoedkundig referentiekader voor de dagopvang en BSO Gan Tzemach Hasadeh. Het bevat het samenstel van normen, waarden en gedragingen van Gan Tzemach Hasadeh bij haar pedagogische interventies in de ontwikkeling van de kinderen die aan haar zorgen zijn toevertrouwd.

Richtinggevend voor medewerkers

Het pedagogisch beleidsplan is richtinggevend voor het handelen van de medewerkers van Gan Tzemach Hasadeh.

Op basis van het pedagogisch beleidsplan worden:

- de voorzieningen van Gan Tzemach Hasadeh ingericht en ontwikkeld;
- de faciliteiten in de dagopvang vastgelegd en verbeterd;
- de activiteiten in de dagopvang uitgevoerd en ontwikkeld;
- de pedagogisch medewerkers opgeleid en aangesproken op hun houding en gedrag.

Totstandkoming van het beleidsplan

Dit pedagogisch beleidsplan is in mei 2014 geschreven.

In november 2014, juli 2016 en mei 2017 is het herzien. In december 2017 is het pedagogisch beleidsplan aangepast naar aanleiding van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) die per 1-1-2018 is ingegaan. In Mei 2019, november 2020, maart 2021, november 2021, november 2022 en maart 2023 is het herzien.

1.0 Functies en visie

1.1 Functies

Voor de leeftijdscategorie van 0-2 jaar geldt:

Verzorging is een belangrijk deel in de opvoeding. Verschonen en voeden houdt in dat een pedagogisch medewerker individueel met een kind bezig is. Het kind krijgt aandacht en wordt geknuffeld.

Voor de leeftijdscategorie van 2-4 jaar geldt:

In klein groepsverband spelen met diverse speelmaterialen zoals fietsjes en poppenwagens, een bouwhoek, een leeshoek, een poppenhoek etc. Creatief bezig zijn: tekenen, verven, plakken en kleien. Buiten spelen, als de weersomstandigheden dat toelaten. Ontmoeten en uitwisselen van ervaringen met ouders over (de opvoeding) van hun kinderen.

1.2 Visie

Een groot verschil tussen het opvoeden thuis en het opvoeden in een kinderdagverblijf is dat het kind in een kinderdagverblijf omgaat met andere volwassenen dan zijn of haar ouder/ verzorgers. De professionele relatie die een leidster heeft met een kind is, hoe hecht ook, anders dan de emotionele relatie die het kind heeft met zijn ouders/ verzorgers. Het pedagogisch handelen van een leidster zal in de eerste plaats gebaseerd zijn op professionele kennis en verantwoord moeten worden vanuit deze kennis. Het handelen van ouders is, veel meer dan het handelen van pedagogisch medewerkers gebaseerd op intuïtie en emotie. Dit maakt dat de opvoedingssituatie in een kinderdagverblijf wezenlijk verschilt van de opvoedingssituatie thuis.

Daarnaast worden de kinderen in een kinderdagverblijf opgevoed binnen een groep, waar sprake is van groepsdynamische processen. Kinderen hebben in het kinderdagverblijf heel veel mogelijkheden om met anderen kinderen in contact te komen. Zij herkennen, imiteren en experimenteren door met anderen kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerkers hebben, naast oog voor de individuele behoeften van een kind, oog voor kennis van groepsdynamische processen. Pedagogisch medewerkers leren het kind zichzelf kennen binnen een groep, leren kinderen hoe zij met elkaar kunnen omgaan en dragen er zorg voor dat de groep een sociale groep wordt. Op deze wijze kan de kinderopvang een aanvulling zijn op de opvoeding thuis. Pedagogisch medewerkers spelen in op signalen van het kind: kinderen krijgen de mogelijkheid te oefenen en te experimenteren in hun omgang met pedagogisch medewerkers en anderen kinderen.

Uitgangspunt is de visie op de dagopvang voor 0 tot 4-jarigen, te weten:

Baby's een gevoel van geborgenheid geven door het kind op het kinderdagverblijf hetzelfde schema te laten volgen als thuis. Voedingsschema, slaapjes en rituelen worden met ouders doorgesproken en binnen de grenzen van ons pedagogisch beleid gevolgd op het kinderdagverblijf.

Bij baby's is er extra zorg voor individuele aandacht. Omdat een baby alleen zijn lichaamstaal heeft om zich uit te drukken, is het belangrijk dat we goed kijken en luisteren naar elk kind.

Door een kind veel individuele aandacht te geven kunnen we inspelen op de specifieke signalen van elke baby; het kind merkt dat het gehoord en begrepen wordt en voelt dat het er mag zijn.

De dagopvang is een noodzakelijke voorschoolse basisvoorziening voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Kinderen ontwikkelen zich in deze leeftijdsfase snel en door het aanbieden van professionele begeleiding die in staat is te observeren, te signaleren en in te spelen op de ontwikkelingen van het kind, wordt er gericht gewerkt aan het voorkomen en/of opheffen van achterstanden in de ontwikkeling.

Kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar kunnen relatief zelfstandig in groepsverband functioneren. Het is voor kinderen wenselijk dat zij zich sociaal ontwikkelen in groepssituaties, want vanaf hun vierde jaar stappen zij over naar de basisschool waar zij zich in groepsverband verder ontwikkelen. Om een goede begeleiding te kunnen geven, moet de leidster het kind individueel leren begrijpen. Daarnaast moet de leidster de groep weten te boeien en daarbij het kind ook in de groep tot zijn recht laten komen.

De dagopvang is een laagdrempelige voorziening waarin spelenderwijs wordt geleerd. Omdat we een kleine groep hebben, wordt het kind een veilige plek geboden en kan het als zodanig tot zijn recht komen. Deelname is vanaf 0 tot 4 jaar. Er is sprake van één verticale stamgroep voor kinderen van 0 tot 4 jaar.

2.0 Interacties en algemene doelstelling

2.1 Het kind staat centraal

De dagopvang is een voorziening voor de ontwikkeling van het kind. Alle maatregelen en acties – in en rondom de dagopvang – vinden plaats met het oog op de ontwikkeling van de kinderen. De leidster volgt het kind en stimuleert de ontwikkelingsactiviteiten van het kind.

Een babyleidster speelt in de individuele ontwikkeling van elke baby een belangrijke rol. Zij spreekt de baby aan op zijn vaardigheden van dat moment.

De prikkel tot leren komt van binnenuit. Door gebruik te maken van de leergierigheid van kinderen en het bewust gekozen aanbod van activiteiten hierop af te stemmen, wordt de ontwikkeling gestimuleerd.

De dagopvang is tevens het platform voor de ouders om met elkaar in contact te komen en samen met de leiding een optimaal opvoedkundig klimaat te scheppen. In communicatie over en weer met elkaar krijgen de ouders antwoorden op opvoedkundige vragen.

2.2 De rol van de leidster

De kwaliteit van het werk wordt voor een belangrijk deel bepaald door de professionaliteit van de leidster. De houding van de leidster en de kennis over de ontwikkeling van het kind zijn mede bepalend voor wat het kind zal leren.

Deze houding kenmerkt zich door:

- voorbeeldfunctie voor de kinderen en hun ouders/verzorgers;
- het stimuleren van gedrag dat gericht is op de uitbreiding van ervaringen en aansluiten bij wat kinderen al kunnen en begrijpen;
- het vermijden van het geven van negatieve aandacht;
- het uitspreken van waardering en positieve gevoelens;
- consequent gedrag en dus voorspelbaar in het handelen;
- het kind niet te dwingen aan activiteiten deel te nemen, waar deze nog niet aan toe is;
- aandacht voor het individu, alsook voor het kind in de groep.

Taken van de leidster zijn onder meer:

- kinderen begeleiden in hun ontwikkeling;
- individueel evenals groepsgericht werken;
- vroegtijdig onderkennen van ontwikkelingsstoornissen;
- gelegenheid geven tot vrij en onbevangen spelen;
- openstaan voor de belevingswereld van het kind;
- bevorderen van zelfredzaamheid en zelfstandigheid van het kind;
- omgaan met – en ondersteunend naar ouders/verzorgers.

2.3 Mentorschap

Ieder kind heeft een eigen mentor. Ouders worden na aanmelding van hun kind(eren) geïnformeerd wie de mentor van hun kind(eren) is. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Waar mogelijk krijgen broertjes en zusjes dezelfde mentor. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. De mentor observeert het kind regelmatig en bespreekt deze observaties in de kindbespreking met collega's en leidinggevende. Tijdens de oudergesprekken die tweemaal per jaar plaatsvinden, samen met de mentor en de leidinggevende, wordt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de

ouders besproken. Desgewenst kunnen er extra gesprekken plaatsvinden. Na afloop van een ouder gesprek wordt een verslag gemaakt en in het mapje van het kind bewaard. Mochten de ouders geen gesprekken willen, dan stellen wij dat schriftelijk vast. Mocht een mentor met verlof gaan of ziek zijn dan zal een van de vaste medewerkers het tijdelijk overnemen.

2.4 Vaste gezichten criterium

Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan kinderen. Voor baby's is dit extra belangrijk. De pedagogisch medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft. Een vast gezicht is een criterium bij de opvang van nuljarigen. Volgens de wet IKK moet iedere nuljarige 2 vaste gezichten hebben. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. De vaste gezichten worden bepaald per kind. Bij ziekte of verlof van de vaste medewerker zullen wij altijd proberen een van de andere vaste medewerkers te laten invallen. Over het algemeen lukt dit altijd. Mocht het een keer voorkomen dat het niet een van de vaste medewerkers is die het overneemt dan hebben wij een vaste invalster die ook bekend is met alle kinderen zodat wij ervoor zorgen dat de emotionele veiligheid van het kind bewaakt blijft.

2.5 Beroepskracht-kindratio

Ons kleine team bestaat uit vaste medewerkers met een afgerond diploma dat voldoet aan alle eisen van de Wet Kinderopvang. Daarnaast werken wij met stagiaires die de opleiding tot pedagogisch medewerkster volgen en er werken mensen op vrijwillige basis binnen ons dagverblijf. Zowel de stagiaires als de vrijwilligers zijn altijd boventallig, zij worden niet meegerekend in de beroepskracht-kindratio.

2.5.1 Ondersteuning bij het inzetten van één beroepskracht

Wettelijk is er vastgesteld op hoeveel kinderen er een pedagogisch medewerker ingezet dient te worden, het zogenaamde pedagogisch medewerker-kind ratio. Op de dagopvang betekent dit dat wij op elke 3 tot 8 kinderen (afhankelijk van de leeftijd van de kinderen) een pedagogisch medewerker op de groep inzetten.

Op dagen met weinig kinderen is er op de dagopvang slechts één beroepskracht aanwezig. Deze beroepskracht wordt ondersteund door een van onze vaste vrijwilligers. In geval van nood zijn er meerdere achterwachten beschikbaar, zie ons Veiligheid en Gezondheid beleid.

2.6 Stagiaires / beroepskrachten in opleiding

Gan Tzemach Hasadeh is een door Calibris erkend leerbedrijf. We laten stagiaires kennis maken met de praktijk en begeleiden hen in het leerproces. De school waar de stagiaires hun opleiding volgen, staat in direct contact met ons om het leerproces op de beste manier te begeleiden.

Stagiaires werken altijd onder de verantwoordelijkheid van de vaste pedagogisch medewerkers en worden volgens de richtlijnen in de CAO Kinderopvang ingezet. Dit is doorgaans als boventallig of extra kracht naast de vaste medewerkers zijn. In sommige situaties kan een stagiaire als voltallig medewerker ingezet worden. Hierbij wordt voldaan aan de gestelde eisen.

Wij stellen stagiaires in de gelegenheid om alle werkzaamheden die bij het beroep horen op hun eigen niveau uit te voeren. Hierbij ondersteunen de stagiaires de pedagogisch medewerkers. De stagiaires bieden zowel pedagogische ondersteuning als verzorgende en huishoudelijke ondersteuning:

- Pedagogische ondersteuning:
  - o Helpen met: het creëren van een warme en veilige omgeving, kinderen positief te laten bijdragen aan de groepssfeer, spelactiviteiten, knutselactiviteiten, buitenactiviteiten en voorbereiden van themaweken.
- Verzorgende ondersteuning:
  - o Helpen met: handen wassen, flesjes en eten geven en verschonen en zindelijkheid.
- Huishoudelijke ondersteuning:
  - o Helpen met: opruimen, tafel dekken en afruimen, de tafels schoonmaken na de maaltijd, afwassen en vegen.

2.7 Vrijwilligers

Vrijwilligers ondersteunen de pedagogisch medewerkers tijdens de dagelijkse werkzaamheden. Zij zijn altijd boventallig. Activiteiten die kunnen worden uitgevoerd zijn onder meer:

- Spelen met de kinderen
- Voorlezen
- Helpen bij het knutselen
- Helpen bij het eten en drinken
- Ondersteuning bieden bij huishoudelijke taken
- De pedagogisch medewerkers ondersteunen tijdens activiteiten

Vrijwilligers dragen geen verantwoordelijkheid voor de groep, de eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerkers. Vrijwilligers worden op vaste dagdelen ingezet, zodat ze een vast gezicht zijn voor de kinderen en de ouders.

2.8 Drie-uurs regeling

Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig op de dagopvang. Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen is de drie-uursregeling van kracht. Het kan incidenteel voorkomen dat er voor 8.30u en na 17u afgeweken wordt van de beroepskracht-kindratio. Ook kan het incidenteel voorkomen dat er tussen 14.30u en 15.30u afgeweken wordt van de beroepskracht-kindratio wanneer de BSO kinderen worden opgehaald. Wanneer er afgeweken wordt van de beroepskracht-kind ratio tijdens de drie-uursregeling is er een tweede volwassene aanwezig op de locatie.

2.9 Pedagogisch beleidsmedewerker / coach

Sinds 1 januari 2019 zijn alle kindercentra verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker/coach in dienst te hebben. Deze eis tot coaching is ingevoerd om de geboden kwaliteit in de praktijk van de kinderopvang te verhogen. Daarom ontvangt iedere beroepskracht, die werkzaam is bij Gan Tzemach Hasadeh, coaching. De coaching geldt niet alleen voor vaste beroepskrachten, maar óók voor beroepskrachten met flexibele inzet.

Het doel van deze functie is: "Het bijdragen aan de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het pedagogisch beleid en het middels coaching mede verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers."

Zie: 'Inzet pedagogisch beleidsmedewerker-coach en pedagogisch coach Gan Tzemach Hasadeh per 1-1-2019'.

2.10 Algemene doelstelling

De dagopvang is een, voor alle Halachisch joodse kinderen tussen de 0 en 4 jaar, toegankelijke pedagogische basisvoorziening waar de ontwikkeling van kinderen wordt bevorderd en waar ontwikkelingsachterstanden voorkomen en/of opgelost kunnen worden. Dit gebeurt door hen onder deskundige leiding in groepsverband samen te brengen in een speciaal voor hen gecreëerde ruimte, als aanvulling op de opvoeding in de thuissituatie.

3.0 Pedagogische doelen en ontwikkelingsgebieden

3.1 Doelen

In de Wet Kinderopvang staan vier pedagogische basisdoelen centraal, deze doelen staan ook centraal in dit beleidsplan:

- het bieden van emotionele veiligheid
- het bevorderen van de persoonlijke competentie

- het bevorderen van de sociale competentie
- het bevorderen van de morele competentie en overdracht van normen en waarden

3.2 Emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid vormt de basis voor de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling. Een kind moet zich prettig voelen bij een vertrouwd persoon die het kind begrijpt; het kind moet zich thuis voelen op de dagopvang. We hechten hierbij veel belang aan het bieden van regelmaat, structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid. Het moet voor de kinderen op ieder moment duidelijk zijn wat ze kunnen verwachten en wat er van hen verwacht wordt. In een veilige omgeving durft een kind zichzelf, andere kinderen en volwassenen en nieuwe dingen te gaan ontdekken.

De focus van de pedagogisch medewerkers wordt in eerste instantie gelegd op het leren kennen van het kind, het begrijpen en aanvoelen. Dit gebeurt door verbale contacten en omgang met het kind. De pedagogisch medewerkers steunen en stimuleren het kind door positieve aandacht te geven, zodat het kind zich als persoon geaccepteerd en gewaardeerd voelt. De pedagogisch medewerkers bevorderen en begeleiden de onderlinge contacten van de kinderen en gestreefd wordt naar een sfeer die het thuisgevoel van de opvangsituatie versterkt.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- we bieden de kinderen een omgeving waarin zij zich veilig en geborgen voelen, dit bereiken we door middel van:
  - o vaste professionele leiding;
  - o kleine groep met vaste groepssamenstelling;
  - o vaste dagelijkse gang van zaken;
  - o bij baby's wordt het ritme van thuis gevolgd;
  - o de kinderen krijgen duidelijke grenzen

3.3 Persoonlijke competenties

De persoonlijke competenties zijn onderverdeeld in de motorische ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de taalontwikkeling en de creatieve ontwikkeling.

3.3.1 Motorische ontwikkeling

De lichaamsbeheersing van het kind neemt snel toe, gemiddeld wordt er twaalf uur per nacht geslapen en meestal vindt er ook nog een middagdutje plaats. De fijne motoriek is nog niet ontwikkeld, het kind werkt voornamelijk vanuit de schouders en nog niet vanuit de polsen of vingers. Het kind is voortdurend bezig met allerlei lichamelijke activiteiten om het gebruik van spieren, zintuigen en de coördinatie van de bewegingen ontwikkelen.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- in en om de dagopvang krijgen de kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte om veel te bewegen; er is een klimrek met glijbaan, de balspelen, fietsjes, karretjes, etc. zijn voor het buitenspel tenzij het regent dan fietsen ze in de hal; er is ruimte om te stoeien, te rennen, te dansen en te gymmen in de hal, dit alleen onder begeleiding van de leidster;
- de fijne motoriek kan worden geoefend en ontwikkeld met puzzelen, koken, lezen, insteekmozaïek, plakken, bouwen met blokken en het aan- en uitkleden van poppen; dit is binnenspelen;
- er worden binnenshuis liedjes gezongen en spelletjes gedaan waarbij bewegen voorop staat;
- er wordt niet te lang aan tafel gezeten, beweging en zitactiviteiten wisselen elkaar af;
- indien mogelijk (en zo vaak als mogelijk) gaan de kinderen naar buiten om te spelen of te gymmen.

Specifieke buitenactiviteiten zijn fietsen, balspelen, parachutespel, stoeptekeningen en tikkertje. Ook gaan we regelmatig met de kinderen wandelen, zowel lopend als met de grote kinderwagen.

3.3.2 Cognitieve ontwikkeling

Het zien van het kind is eigenlijk nog een 'spelend' zien. Hij/zij bekijkt iets niet om er wat van te leren, maar omdat het er plezier in heeft om het goed te zien. Als het er wat van leert is dat het gevolg en geen doel. Door middel van het zien wordt het denken gestimuleerd. Cognitieve ontwikkeling is een aspect dat niet op zichzelf staat. De sociaal-emotionele –, creatieve – en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling kan voortbouwen. De ontwikkeling van de taal gaat in deze periode met sprongen vooruit. Het kind leert beter waarnemen, ordenen, benoemen en sorteren. Het kind begrijpt beter hoe de wereld en de dingen in elkaar zitten, doordat het alles onderzoekt en nabootst. Het leert dat een handeling een andere handeling kan veroorzaken. Het kind kan meer onthouden, want het geheugen raakt meer getraind. Taal is het middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- de leidster benoemt alles wat zij doet. Zij is gewend om te werken met kinderen die verbaal nog niet zo bedreven zijn en is getraind om zeer bewust met taal om te gaan;
- de leidster heeft oog voor passief taalgebruik en werkt aan taalstimulering;
- de leidster maakt gebruik van herkenbare dingen uit de omgeving, zodat het kind alles wat hij/zij tegenkomt herkent en kan benoemen;
- gebarentaal wordt zoveel mogelijk vermeden; het kind krijgt de tijd om zijn/haar verhaal te vertellen, gebrekkige zinnen worden dan herhaald in goed eenvoudig Nederlands;

- spelmateriaal dat het denken activeert wordt het kind aangeboden, waarbij gedacht moet worden aan ruimtelijk inzicht en 'oorzaak en gevolg' materiaal.

3.3.3 Taalontwikkeling en spraakontwikkeling

Taal is het middel om contact te maken en om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften: sociale – en emotionele ontwikkelingen. In de dagopvang is Nederlands de gebruikstaal. Gezien het joodse karakter worden er ook liedjes en teksten in het Hebreeuws gezegd en gezongen. Ook voor de kinderen die thuis alleen een andere taal spreken, zal in het begin die taal gebruikt worden om het kind het Nederlands te kunnen bijbrengen. De taalontwikkeling heeft belangrijke gevolgen voor de cognitieve ontwikkelingen. De ontwikkeling van de taal gaat in de periode van het twee tot en met het vierde jaar met sprongen vooruit. Via de taal en de spraak ondersteunt en ordent een peuter zijn spel (bijvoorbeeld autogeluid).

Het taalgebruik kan worden ondergebracht in:

- actief taalgebruik = spontaan, alles wat het kind zegt;
- passief taalgebruik = de taal die het kind verstaat en begrijpt, maar zelf nog nietspreekt.

Hoe gaan we daar in de dagopvang mee om?

- de kinderen worden de juiste klanken aangereikt door middel van voorlezen en het benoemen van de kinderwereld;
- kinderen wordt ook individuele aandacht gegeven en zij krijgen de tijd om hun verhaal te vertellen.

3.3.4 Creatieve ontwikkeling en fantasie

Bij creativiteitsontwikkeling gaat het er onder meer om dat kinderen zich leren uit te drukken naar hun eigen aard. Het kind leert door middel van experimenteren oplossingen voor problemen te vinden. Creativiteit is meer dan alleen bezig zijn met expressiemateriaal. Creatief zijn kan de hele dag, hetzij in woordgebruik, hetzij in het vinden van creatieve oplossingen voor allerlei situaties. Kinderen zijn nieuwsgierig en spelen graag en vanuit het spel doen zij ervaringen op. Al doende creëren kinderen en het plezier zit hem in het bezig zijn.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- we laten de kinderen met zoveel mogelijk verschillende materialen experimenteren;
- bij dit experimenteren wordt het kind niet meteen de handigste oplossing geboden, maar wordt er samen gezocht naar de verschillende mogelijkheden;
- we laten de kinderen de eigenschappen van zoveel mogelijk verschillende materialen ervaren;
- niet het resultaat maar het ervaren staat voorop;

- er wordt veel gezongen en muziek gemaakt;
- het hele lijf wordt gebruikt bij de diverse vormen van creativiteit;
- er wordt gewerkt met beeldende vorming (tekenen, knutselen), met dansante vormen (spel); met dramatische vorming (zang, beweging en zintuigspelen) en met audiovisuele vorming (geluid en beeld d.m.v. platen en boekjes en een heel enkel keertje dmv een videoclip).

3.4 Sociale competenties

In het dagverblijf bevinden de kinderen zich in talrijke sociale situaties. Deze sociale situaties wisselen elkaar de hele dag af. Kinderen kunnen hierin oefenen en experimenteren met diverse verschillende sociale gedragingen. Binnen de dagopvang stimuleren we sociaal gedrag en een gevoel van saamhorigheid. We begeleiden de kinderen in hun sociale ontwikkeling en stimuleren de ontwikkeling van sociale kennis en vaardigheden zoals samen spelen en samen delen, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- De kinderen maken binnen de dagopvang deel uit van een groep. Zij nemen de hele dag deel aan het groepsproces en een diversiteit aan sociale situaties.
- De kinderen observeren de hele dag volwassenen en andere kinderen gedurende diverse sociale interacties.
- De hele dag door vinden er sociale interacties en situaties plaats waarin kinderen oefenen en experimenteren met veel sociale vaardigheden.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren en begeleiden de kinderen in sociale interacties.
- De pedagogisch medewerkers creëren gedurende de dag situaties waarin kinderen gestimuleerd worden dingen samen te doen, elkaar te helpen, conflicten op te lossen, etc.
- Pedagogische medewerkers communiceren met de kinderen en stimuleren de kinderen ook onderling te communiceren.

Voor kinderen is samen spelen een belangrijke factor voor het leren van sociale competenties. In het algemeen spelen de jongste kinderen alleen. Het samenspelen in plaats van het naast elkaar spelen moet worden geleerd en komt geleidelijk op gang, maar door het pas ontdekte eigen 'ik' zijn conflicten en ruzies op deze leeftijd vrijwel onvermijdelijk.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- de leidster zorgt voor een veilige en vertrouwde omgeving;
- het samenspelen wordt gestimuleerd, door het kind voldoende mogelijkheid hiertoe te geven en zonder dat dit wordt afgedwongen;
- opdrachten waarmee de kinderen kunnen leren samen te werken, zoals samen iets halen of brengen, samen in de bouwhoek iets met blokken bouwen e.d.

- in de dagopvang worden eenvoudige regels gehanteerd, waardoor rust en structuur wordt aangebracht;
- er wordt vooral gelet op de lieve en aardige dingen die het kind kan en doet en we geven hem/haar hierover complimenten.

3.5 Morele competenties en overdracht van normen en waarden

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden.

Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en ze variëren van samenleving tot samenleving. Ook binnen een samenleving kunnen verschillende (culturele) groeperingen verschillende waarden aanhangen. Ook mannen en vrouwen kunnen verschillende waarden hebben. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe mensen zich behoren te gedragen.

In de thuissituatie geven ouders hun eigen waarden en normen door aan hun kinderen. Dit gebeurt o.m.:

- door verbaal duidelijk te maken aan kinderen welk gedrag zij goed- of afkeuren;
- door zonder woorden, met lichaamstaal, duidelijk te maken aan kinderen welk gedrag zij goed- of afkeuren;
- door te fungeren als een voorbeeld voor hun kinderen. Kinderen kijken naar hun ouders en zien hoe zij zich onder allerlei omstandigheden gedragen. Ouders leven voor, kinderen nemen over. De rolmodelfunctie van ouders is evident.

3.5.1 Dagelijkse omgang

Bij Gan Tzemach Hasadeh vinden we normen en waarden belangrijk. We hebben respect voor elkaar en voor elkaars eigendommen. Een leidster heeft hierbij een voorbeeldfunctie.

Normen en waarden komen in de dagelijkse omgang tot uiting. We houden bijvoorbeeld de deur voor elkaar open, bij binnenkomst geven de kinderen de leidster(s) een hand of zeggen in ieder geval gedag, bij het einde van een dagdeel zeggen de ouders en het kind ook gedag.

We kunnen ook helpen bij de opvoeding van uw peuter. Als u vragen heeft over de opvoeding, bijv. hoe u iets kunt aan- of afleren in de thuissituatie, dan kunt u altijd de hoofdverantwoordelijke van de Gan hiernaar vragen.

3.5.2 Waarderen en straffen

Bij ongewenst gedrag wordt het kind daarop aangesproken.

Onder ongewenst gedrag verstaan we slaan, schoppen, bijten en dergelijke. We spreken een kind elke keer op het ongewenste gedrag aan. Als het meermalen voorkomt, wordt het kind op een stoel aan de rand van het lokaal neergezet en moet het daar even blijven zitten (evenveel minuten als het kind oud is) om even tot rust te komen. We proberen het kind zo te leren dat ongewenst gedrag consequenties heeft en het kind de gelegenheid te geven om tot rust te komen. Ook stimuleren wij het kind excuses aan te bieden aan het kind tegen wie het niet lief deed. Het kind krijgt een compliment als het zich goed gedragen heeft en wij grijpen elk mooi moment aan om dat positief te benadrukken: “Kijk eens hoe lief zij met elkaar spelen”, etc.

De vaste leidster van het kind bespreekt een en ander met de ouders/verzorgers.

3.5.3 Verschillende culturen

Een belangrijk aandachtspunt van de dagopvang is dat zij het interculturele – als vanzelfsprekend – in de werkwijze en het programma tot uitdrukking laat komen. Hierbij is het Joodse aspect belangrijk getuige de aandacht die wordt besteed aan de Joodse feestdagen en gebruiken.

Geleerd wordt om met respect om te gaan met de maatschappij waarin we leven en met de regels van het land. We leren dat elk mens waardevol is en dat als zodanig met iedereen respectvol dient te worden omgegaan.

3.5.4 Omgaan met emoties

Er is ruimte voor de kinderen om hun emoties te uiten (blijdschap, woede, verdriet). De pedagogisch medewerkers zullen hier, al naar gelang de aard van de kinderen en de heftigheid van de emotie, tijd en aandacht aan besteden door het kind bepaalde activiteiten aan te bieden (bijvoorbeeld timmeren als het kind agressief is) of met het betreffende kind te praten (zodat de emotie geuit kan worden).

Bij nieuwsgierigheid of onverschilligheid worden er nieuwe en stimulerende activiteiten aangeboden.

4.0 Inrichting, voorzieningen en ontwikkelingsmogelijkheden

4.1 Inrichting

De inrichting van de dagopvang is volledig aangepast aan de doelgroep:

- de dagopvangvoorziening is een veilige, kindvriendelijke vorm van kinderopvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar;
- er is plaats voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar

- een hele jonge baby heeft plezier in spelletjes die hangen binnen handbereik, terwijl een oudere baby die geleerd heeft zich om te draaien dit in de veilige beslotenheid van de box heerlijk kan oefenen.
- de ruimte voor de kinderen is geheel afgestemd op de leeftijdsgroep, wat wil zeggen dat de ruimte kindveilig is ingericht; de hoogte van tafels, stoelen, kapstokken, toiletten e.d. is aangepast aan de lengte van de kinderen;
- er is voldoende en gevarieerd kindveilig, stevig speelgoed en spelmateriaal dat aansluit op de ontwikkeling van de kinderen en dat de ontwikkeling kan stimuleren.

4.2 Voorzieningen

De voorzieningen van de dagopvang sluiten aan bij de behoeften van kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 4 jaar:

- de voorziening voldoet aan de eisen die de GGD en de brandweer stellen op het gebied van (brand)veiligheid en hygiëne;
- jaarlijks worden de RIV en RIG opnieuw ingevuld en worden nieuwe PVA opgesteld en uitgevoerd;
- er wordt voldaan aan het 4-ogen principe, zoals ook uitgebreid vermeld staat in de bijlage van de informatie-email;
- een groep kinderen wordt geleid door voldoende gediplomeerde pedagogisch medewerkers
- de leidster is in het bezit van een EHBO-diploma en een diploma op minimaal Mbo-niveau conform de opleidingseisen, zoals die zijn geformuleerd in de CAO Welzijn;
- voor de continuïteit is ten minste één vaste leidster/groepshulp op een groep aanwezig.

4.3 Bieden van uitdagingen en ontwikkelingsmogelijkheden

Kinderen ontwikkelen zich en volwassenen kunnen aan hun ontwikkeling bijdragen, met de nadruk op een bepaald ontwikkelingsgebied of meer gericht op de totale ontwikkeling.

De dagopvang biedt naast opvang van kinderen ruimte, materialen en de mogelijkheid met andere kinderen te spelen. De leiding maakt keuzes met betrekking tot de indeling van de ruimte, het aanschaffen van materiaal, welke activiteiten ze gaan ondernemen en hoe ze de kinderen begeleiden, stimuleren en ondersteunen.

Bij het bieden van uitdagingen en ontwikkelingsmogelijkheden is het erg belangrijk om rekening te houden met de fase waarin een kind, of een groepje kinderen, zich bevindt. Dit houdt in dat er goed gekeken moet worden naar het kind om de juiste aansluiting te vinden. Hierbij kunnen de pedagogisch medewerkers een sturende rol spelen.

Op de dagopvang zijn bijna alle activiteiten spelactiviteiten. Het woord "spelenderwijs" is dan ook op alle ontwikkelingsgebieden van toepassing.

5.0 Pedagogisch handelen

5.1 Wennen

Allereerst vindt er een kennismakingsgesprek plaats tussen de ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers. De ouders kunnen informatie over hun kind geven (bijv. over allergieën, zindelijkheid, favoriete knuffel, of overige specifieke zaken die van belang kunnen zijn) en de pedagogisch medewerkers informeren de ouders over de gang van zaken (praktische zaken zoals haal - en brengtijden, activiteiten, dagindeling) en beantwoorden vragen van de ouders. Ook vullen de ouders een formulier in met alle belangrijke informatie over het kind.

Van de veilige, bekende thuissituatie naar het nieuwe onbekende is niet voor ieder kind even gemakkelijk. Nieuwe kinderen worden de eerste ochtend samen met de ouders om 9.00 uur ontvangen, wanneer de ouders van de andere kinderen weg zijn, zodat de pedagogisch medewerkers de ouders en het kind in alle rust kunnen kennismaken.

De ouders kunnen even bij hun kind blijven om een spelletje te doen. Ouders worden geadviseerd het afscheid niet te lang te maken. Als zij willen weten hoe het met hun kind gaat, kunnen zij altijd contact opnemen met de pedagogisch medewerkers via WhatsApp op de Gan telefoon. Indien het kind veel moeite heeft met wennen, wordt in overleg met de ouders bekeken of het nodig is de plaatsing van het kind uit te stellen. Wij adviseren de ouders het kind in het begin een aantal malen iets eerder op te halen, zodat de dag niet zo lang is en het kind geleidelijk kan wennen.

Voor het wennen op de dagopvang zijn meestal twee dagdelen voldoende. Hoe het wennen eruitziet, is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind, of het al andere kinderen op de dagopvang kent, of er al een broertje of zusje naar de dagopvang gaat, enzovoort. Tijdens het kennismakingsgesprek worden afspraken gemaakt met de ouder(s) over de stappen die genomen worden om het wennen goed te laten verlopen.

5.2 Structuur, ritme en dagindeling

Tijdens de dagopvangbijeenkomsten wordt structuur aangebracht door middel van een afwisseling in Individuele – en groepsactiviteiten. Het kind moet zich veilig voelen in de dagopvang. Daarvoor is de inrichting overzichtelijk en zijn de speelmogelijkheden gevarieerd:

- de locatie heeft een deel van het jaar de mogelijkheid om met water en/of zand te spelen;
- er is vrije ruimte om te bewegen, te fietsen, te lopen, etc.;
- het kind kan een activiteit in een kring aan tafel doen.

De speelmaterialen zijn gevarieerd en uitnodigend beschikbaar voor het kind, zodat deze zelf een keuze kan maken. Voor het kind is er altijd een plekje waar hij zich kan terugtrekken uit de groep. In het programma is ruimte gemaakt voor rustmomenten met de groep waarin gezamenlijk gegeten en gedronken wordt, er gezamenlijk gezongen wordt of groepsactiviteiten plaatsvinden. Baby's volgend het ritme van thuis. De grotere kinderen hebben een vaste dagindeling, zodat ze weten wat ze kunnen verwachten. Dit geeft een vertrouwd gevoel. In grote lijnen hanteren wij onderstaand beschreven dagindeling:

- 07.30-09.00 uur: Kinderen worden gebracht, kort praten met de ouders, afscheid nemen van de ouders. Het 'zwaaien' uit het raam vervult voor veel kinderen een vertrouwd onderdeel van het afscheid nemen.
- 09.00-09.30 uur: Vrij spelen (kinderen mogen zelf iets kiezen om mee te spelen), een activiteit samen met de pedagogisch medewerker. Individueel iets doen met een leidster of spelen met de andere kinderen.
- 09.30-10.00 uur: In de kring wordt gedawend en wat over het onderwerp verteld.
- 10.00-10.30 uur: Gezamenlijk drinken en fruit eten aan tafel. Daarna liedjes zingen of verhaaltje voorlezen.
- 10.30-11.30 uur: Toiletronde en tijd om te verschonen. Buiten spelen, vrij spelen of een activiteit.
- 11.30-12.00 uur: Gezamenlijk broodmaaltijd eten aan tafel.
- 12.00-14.00 uur: Rustuurtje. Voor de andere kinderen: buiten spelen, vrij spelen of een activiteit. Individueel of in een klein groepje.
- 14.00-15.00 uur: Gezamenlijk drinken en eten aan tafel.
- 15.00-15.30 uur: Knutselen en spelletjes.
- 15.30-16.30 uur: Toiletronde en tijd voor verschoning.
Buiten spelen, vrij spelen of een activiteit. Individueel of in een klein groepje.
- 16.30- 18.00 uur: Ouders kunnen de kinderen weer ophalen.

Het kinderdagverblijf is vijf dagen per week geopend van 7.30- 18.00 uur.

5.3 Ontwikkelingsstimulerende activiteiten

Door het kind te stimuleren en uit te dagen laat de leidster merken dat ze vertrouwen heeft in de mogelijkheden van het kind. Deze stimulans sluit aan bij de belangstelling en het ontwikkelingsniveau van het kind. Soms is een klein zetje nodig om het kind het plezier te laten beleven aan de ervaring dat het tot iets in staat is, waarvan ze niet had verwacht dat het mogelijk was.

De variatie aan activiteiten is gebaseerd op de noodzaak om uitdagingen te creëren voor alle ontwikkelingsgebieden.

Er is een jaarplanning waarin alle bijzondere activiteiten opgenomen zijn (herfst, winter, lente, zomer, vormen, kleuren, ziekte/ beter worden, verkeer, kleding, alle Joodse feestdagen, de Sjabbat, normen en waarden en goede daden ten opzichte van G'd en de medemens, etc.) en waarin is terug te vinden of alle ontwikkelingsgebieden voldoende aan bod komen.

Een paar keer per jaar gaan wij met de kinderen naar het Joods bejaardencentrum waar zij liedjes zingen en dansjes opvoeren.

5.4 Groepsindeling

Binnen Gan Tzemach Hasadeh wordt gewerkt met één verticale groep. Op de groep is dagelijks plaats voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de verplichte beroepskracht-kind ratio. (Zie www.1ratio.nl).

Door de verticale groepsindeling worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling. Dit kan zijn in het vrij spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging bieden. Zo kunnen bijv. de oudste baby's (dreumesen) aansluiten bij activiteiten voor peuters of worden themagerichte activiteiten georganiseerd.

Daarnaast worden kinderen in een verticale groep, doordat kinderen van elkaar leren, meer gestimuleerd wat hun sociale vaardigheden betreft. Kinderen leren rekening met elkaar en met elkaars uiteenlopende behoeftes en mogelijkheden te houden.

Ook de taalvaardigheden van de kinderen worden extra gestimuleerd doordat de jongste kinderen taal en taalspelletjes zoals liedjes boven hun niveau krijgen.

5.4.1 Stamgroep

De dagopvang van Tzemach Hasadeh heeft één stamgroep in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Er wordt gewerkt met vaste leidsters, stagiaires en vrijwilligsters volgens een vast rooster. Omdat kinderen op vaste dagen of dagdelen op de opvang komen, treffen zij bekende kinderen en hun vaste leidsters om zich heen. De kinderen worden opgevangen in dezelfde ruimte. De leidsters zorgen voor een veilig en geborgen klimaat.

Op sommige momenten wordt de groepsruimte vergroot door de toegangsdeur naar de hal of de andere speelruimte open te zetten, waardoor kinderen ook in de hal of de andere speelruimte kunnen spelen, onder toezicht van de leidsters.

5.4.2 Situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten

- Bij het eten en spelen in de hal
- Wanneer er op sommige momenten specifieke activiteiten met de jongste en oudste kinderen gedaan worden. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Hierbij wordt ook gebruikt gemaakt van het andere groepslokaal of de hal. Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker blijft van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.
- Bij het onder begeleiding buitenspelen in de buitenruimte, tijdens het wandelen of bij het spelen in een speeltuin in de buurt.
- Wanneer er in (overleg met de ouders) een uitstapje wordt gemaakt.

5.4.3 Samengestelde groep

Door de kleinschaligheid van kinderopvang Tzemach Hasadeh wordt in de dagelijkse praktijk op sommige dagen of dagdelen gewerkt met een samengestelde groep. Dit is bijvoorbeeld het geval indien er op een dag zo weinig kinderen zijn dat bij het samenvoegen van de kinderdagopvang (0-4 jaar) en de buitenschoolse opvang (4-13 jaar) de groep met 1 leidster kan worden begeleid of als er maar een enkel kind uit een bepaalde leeftijdscategorie op te vangen is. Dit kan gedurende een hele dag zijn of tijdens de naschoolse opvang, bij studiedagen van een bepaalde school en tijdens vakanties. Deze samengestelde groep is dan de vaste stamgroep. Er wordt zorg voor gedragen dat alle kinderen voldoende begeleiding, uitdaging en zorg krijgen van de leidster(s). Er zijn passende ontwikkelings- en spelmaterialen aanwezig en er worden passende activiteiten aangeboden voor kinderen in alle leeftijden. Zie de omschreven activiteiten voor de jongste kinderen 0-4 jaar bij de dagopvang van dit pedagogisch beleidsplan en de omschreven activiteiten voor de oudste kinderen 4-13 jaar bij de BSO in dit pedagogisch beleidsplan. De BSO kinderen draaien mee met het dagritme van de dagopvang in de samengestelde groep.

5.4.4 Groepsindeling samengestelde groep

Binnen de samengestelde groep is er plaats voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de verplichte beroepskracht-kind ratio. (Zie www.1ratio.nl). Samengestelde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang kunnen in pedagogisch opzicht ook juist waardevol zijn. Door de verticale groepsindeling worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling. Dit kan zijn in het vrij spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging bieden. Zo kunnen bijv. de oudste peuters aansluiten bij activiteiten voor kleuters of worden themagerichte activiteiten georganiseerd. Daarnaast worden kinderen in een verticale groep, doordat kinderen van elkaar leren, meer gestimuleerd wat hun sociale vaardigheden

betreft. Kinderen leren rekening met elkaar en met elkaars uiteenlopende behoeftes en mogelijkheden te houden.

Ook de taalvaardigheden van de kinderen worden extra gestimuleerd doordat de jongste kinderen taal en taalspelletjes zoals liedjes boven hun niveau krijgen.

5.4.5 Stamgroep samengestelde groep

De samengestelde groep van Tzemach Hasadeh heeft één stamgroep in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Er wordt gewerkt met vaste leidsters, stagiaires en vrijwilligsters volgens een vast rooster. Omdat kinderen op vaste dagen of dagdelen op de opvang komen, treffen zij bekende kinderen en hun vaste leidsters om zich heen. De kinderen worden opgevangen in dezelfde ruimte. De leidsters zorgen voor een veilig en geborgen klimaat.

Op sommige momenten wordt de groepsruimte vergroot door de toegangsdeur naar de hal of de andere speelruimte open te zetten, waardoor kinderen ook in de hal of de andere speelruimte kunnen spelen, onder toezicht van de leidsters.

5.4.6 Situaties waarbij kinderen de stamgroep van de samengestelde groep verlaten

- Bij het eten en spelen in de hal
- Wanneer er op sommige momenten specifieke activiteiten met de jongste en oudste kinderen gedaan worden. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Hierbij wordt ook gebruikt gemaakt van het andere groepslokaal of de hal. Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker blijft van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.
- Bij het onder begeleiding buitenspelen in de buitenruimte, tijdens het wandelen of bij het spelen in een speeltuin in de buurt.
- Wanneer er (in overleg met de ouders) een uitstapje wordt gemaakt.

5.4.7 Wennen bij de samengestelde groep

Zie 5.1 voor kinderen in de leeftijd van 0- 4 jaar en 15.1 voor kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar.

5.5 Algemene activiteiten

Aan een aantal gebeurtenissen zoals verjaardagen, Koningsdag, geboorte broertje/zusje wordt ook aandacht besteed.

6.0 Verzorging

6.1 Veiligheid en vertrouwen

Met inachtneming van de veiligheid voor Joodse burgers worden extra maatregelen getroffen, zowel vóór, tijdens en na afloop van de activiteiten. De dagopvang moet een veilige plek zijn voor de kinderen en ruimte bieden voor de uniciteit van ieder kind.

Overleg en afstemming met de ouders is belangrijk. Hun informatie geeft inzicht in het kind en wat het nodig heeft.

Veiligheid heeft diverse aspecten:

- veiligheid en sociaal-emotioneel welbevinden. De positieve grondhouding is: "jij mag er zijn zoals je bent". Er is aandacht voor het 'hoe we met elkaar omgaan', waarbij de leiding het goede voorbeeld geeft;
- fysieke veiligheid. Doordat die verzorging op vaste momenten, op dezelfde wijze en op vaste plaatsen uitgevoerd wordt, hopen we het kind hierbij een gevoel van veiligheid te geven. Er zijn camera's binnen en buiten het gebouw en speciaal in de slaapkamers zodat de leidsters in de klas kunnen zien of de kinderen slapen.
- veiligheid in materiële zin. Aan ruimte, inrichting en speelgoed worden extra eisen gesteld. Tafels en stoelen zijn aangepast. Er is een ruime hoeveelheid aangepast speelgoed beschikbaar.

6.2 Hygiëne

De begeleiders leren hygiënisch gedrag aan: handen wassen na het bezoek aan het toilet en voor het eten, neussnuiten en hoesten 'in de elleboog'.

Voor veiligheid en hygiëne wordt binnen de dagopvang wordt gewerkt volgens het handboek van de GGD.

6.3 Eten en drinken

De zorg voor een veilige, schone en gezonde omgeving is uiterst belangrijk.

Goede en verantwoorde voeding hoort hierbij. Er is elk dagdeel een vast moment voor het eten en drinken. Er worden dan verschillende soorten fruit aangeboden. Dit wordt vers, in kleine stukje gesneden (zo nodig gepureerd), door de dagopvang verstrekt. Verder worden er in de loop van de dag boterhammen, crackers, rijstwafels en verse groente gegeten. Het blijkt dat deze gezamenlijke activiteit aan tafel veel slechte eters 'meesleept' in het durven proeven en opeten. Hetzelfde geldt voor het drinken van water.

Baby's volgen hun eigen ritme. Het (mee)geven van borstvoeding is mogelijk, zuigelingenvoeding wordt door het kinderdagverblijf verstrekt indien ouders daar voor gekozen hebben. Zie ons "Protocol babyvoeding Tzemach Hasadeh KDV".

6.4 Rusten en slapen

Kinderen krijgen voldoende gelegenheid om te kunnen slapen. Als een kind niet kan slapen wordt

het kind uit bed gehaald of blijft, als het dit wil, lekker liggen zodat het kan rusten. Later krijgt een kind, indien mogelijk en nodig, nogmaals de gelegenheid om te slapen. Ook ten aanzien van slapen geldt dat we niets forceren. Voorkomende problemen worden altijd met de ouders besproken.

Pedagogisch medewerkers komen binnen de grenzen van ons pedagogisch beleid zo veel mogelijk aan de wensen van ouders tegemoet waar het de slaaptijden van hun kind betreft.

Elk kind heeft een bedje zodat het veilig kan slapen. Veilige knuffeltjes van thuis zijn van harte welkom bij het slapen gaan, evenals een fopspeentje.

Om de kans op wiegendood tot een minimum te beperken slapen kinderen tot 1,5 jaar op hun rug in een goed passend katoenen eigen slaapzakje, pas daarna wordt een dekentje gebruikt. Indien ouders buikslapen toch willen wordt er gevraagd dat de ouders een verklaring daarvoor willen tekenen.

6.5 Zindelijkheid

We gaan ervan uit dat een kind zelf aangeeft wanneer het toe is aan zindelijk worden. Als de pedagogisch medewerkers merken dat een kind belangstelling begint te krijgen om op het potje of naar het toilet te gaan, overleggen we dit eerst met de ouders hoe we hiermee om zullen gaan.

Zindelijkheidstraining heeft nooit een dwingend karakter!

7.0 Observeren en signaleren

7.1 Observeren

Dit observeren gebeurt mede door in de groep te zitten en te kijken naar de kinderen die er rond lopen. Wat zie ik gebeuren? Hoe is de groepsdynamica? Hoe verhouden de kinderen zich tot elkaar? De pedagogisch medewerkers hebben extra aandacht voor hun mentorkinderen.

Het doel van signaleren en observeren is het in beeld brengen van het welbevinden en de ontwikkeling van elk individueel kind binnen de groep en van het welbevinden van de groep kinderen als geheel. Doordat het observeren van kinderen en kinderen in de groep regelmatig gebeurt, krijgen pedagogisch medewerkers handvatten om goed in te spelen op persoonlijke – of juist groepsgerichte onderdelen. Niet alleen sociale competenties en vaardigheden worden hierbij bekeken, ook de fysieke ontwikkeling van kinderen met betrekking tot fijne – en grove motoriek en o.m. taal wordt goed in de gaten gehouden.

Elke maand hebben de pedagogisch medewerkers op de groep een kindbespreking met de directie, waarin geëvalueerd wordt hoe het met de kinderen gaat en hoe de pedagogisch medewerkers extra stimuli of uitdagingen kunnen geven aan kinderen die dat nodig hebben. Daarnaast wordt gedurende het jaar de ontwikkeling van de kinderen bijgehouden d.m.v. observatieformulieren die ook weer ter sprake komen in de oudergesprekken die 2 keer per jaar plaats vinden met de mentor van

hun kind en de directie.

7.2 Signaleren

De pedagogisch medewerkers hebben een signalerende functie ten aanzien van de ontwikkeling van de kinderen, zowel bij een positief als negatief opvallende ontwikkeling. Opvallende zaken worden altijd met de ouders(s)/verzorger(s) besproken. Dit kan, indien daar ruimte voor is, bij het ophalen van het kind zijn. Hier kan ook een aparte afspraak voor worden gemaakt.

In overleg met de directie worden kinderen eventueel doorverwezen naar specialisten of andere hulpverleners. Ook adviseren zij de ouders om eventueel het consultatiebureau te raadplegen.

7.3 Meldcode

Mochten kinderen onverhoopt in negatieve zin opvallen door houding en gedrag – en er bestaat ook maar het geringste vermoeden – dan wordt gewerkt volgens het protocol ‘kinder mishandeling en grensoverschrijdend gedrag’ voor de kinderopvang Tzemach Hasadeh KDV + BSO van de Brancheorganisatie Kinderopvang.

7.4 Eindgesprek

Op het moment dat een kind vier jaar wordt, maakt het vanuit de dagopvang de overgang naar de basisschool. Ter afronding van de periode bij het dagverblijf vindt er een eindgesprek plaats dat in het teken staat van de eindobservatie en het overdrachtsformulier. Door middel van het overdrachtsformulier verloopt de overgang van het dagverblijf naar de basisschool en de BSO soepel.

7.5 Eindobservatie en overdrachtsformulier

Wanneer kinderen 3 jaar en 11 maanden zijn wordt er een eindobservatie gedaan. Tijdens het eindgesprek wordt deze besproken en meegegeven met de betreffende ouders. Via het ‘Haagse overdrachtsformulier peuter – kleuter’ wordt de overdracht naar de basisschool en de BSO geregeld. Dit formulier wordt tegelijkertijd met de eindobservatie ingevuld. Ook dit overdrachtsdocument wordt met de ouders besproken tijdens het eindgesprek. De ouders krijgen het overdrachtsformulier mee (in tweevoud wanneer het kind naar een andere BSO zal gaan) en kunnen dit aan de school (en eventueel de BSO) overhandigen. Desgewenst kan de overdracht naar de betreffende basisschool ook door middel van een (aanvullend) gesprek plaatsvinden.

8.0 Ouders

8.1 Draagvlak bij ouders

De dagopvang is een verbreding van de opvoedkundige situaties die haar oorsprong vindt in de thuissituatie. In beginsel vindt er een geleidelijk proces van verzelfstandiging van de kinderen plaats, maar wel op basis van veiligheid en geborgenheid die de ouders het kind meegeven. Het pedagogisch klimaat van thuis en van dagopvang dient op elkaar aan te sluiten.

Dat betekent dat de werkwijze in de dagopvang door de ouders gedragen moet worden.

8.2 Interactieve cultuur

De dagopvang is een voorziening waarin het kind zich ontwikkelt. De ouders hebben daarom een belangrijke stem in het reilen en zeilen van de dagopvang. De leidster begeleidt en stimuleert het kind in zijn/haar ontwikkeling vanuit een professionele deskundigheid en houding. Zij ondersteunt en adviseert de ouders bij opvoedingsvraagstukken en is actief in de verbetering van het pedagogisch klimaat, mede op basis van reacties van de ouders.

Ten behoeve van het samenspel met de ouders wordt regelmatig met hun gesproken over de gang van zaken in de dagopvang en het beleid van Gan Tzemach Hasadeh.

8.3 Invloed van ouders

Met ouders wordt intensief gecommuniceerd over de pedagogische rol van Gan Tzemach Hasadeh. De ouders van de kinderen ontvangen een informatie-email, waarin naast allerlei praktische informatie, ook de essenties van het beleidsplan zijn opgenomen, zodat zij op de hoogte zijn van het pedagogisch klimaat van de instelling waaraan zij hun kind toevertrouwen. En zij kunnen de website www.tzemach.nl bezoeken. Zij zijn zo beter in staat om persoonlijk invloed uit te oefenen op dit pedagogisch klimaat. Het gaat tenslotte om hun eigen kind.

8.4 Oudercommissie

De Gan beschikt over een actieve oudercommissie. De oudercommissie is een adviesorgaan en bestaat uit een groep ouders/verzorgers die de leiding ondersteuning biedt bij het ontwikkelen, vormgeven, toetsen en evalueren van het beleid. De oudercommissie vertegenwoordigt de ouders/verzorgers van het kinderdagverblijf en de BSO. Het aantal leden is minimaal drie en maximaal tien. De leden worden na vrijwillige aanmelding benoemd door de oudercommissie en bij stilzwijgend goedkeuren van de overige ouders. De zittingsduur komt overeen met de duur van plaatsing van eigen kinderen bij de Gan en de BSO.

Momenteel bestaat de oudercommissie uit de volgende leden:

Ruthy (moeder van Levi)- voorzitter en secretaris

Yael (moeder van Elias) – lid

Esther (moeder van Simon en Ruben) – lid

Rhodé (moeder van Jada en Zoë) - lid

De taken van de oudercommissie bestaan uit het overleg voeren met – en advies geven aan de directie van de Gan. Ook toetst en evalueert zij het kwaliteitsstelsel. De oudercommissie komt minimaal 1 keer per 6 maanden bij elkaar en bespreekt de lopende zaken die vanuit de ouders naar voren komen. Ook wordt advies gegeven over punten die door de leiding van het kinderdagverblijf en de BSO worden aangedragen. Verder helpt de oudercommissie bij het organiseren van de feesten. De oudercommissie heeft dus adviesrecht. De vergaderingen zijn openbaar.

8.5 Extra dagdelen

Met Bitcare kunt u de planning bekijken en verzoeken indienen over extra dagen, ruildagen, vakanties en ziekte. Alle verzoeken (extra/ruildagen/ziekte en verlof) zullen gearceerd in de planning zichtbaar zijn. Na goedkeuring van de kinderopvang krijgen deze een vaste kleur in de planning zonder arcering. Bij afwijzing verdwijnt het verzoek uit de planning. Ook ontvangt u notificaties met terugkoppeling van uw verzoeken.

8.6 Urencompensatie

De mogelijkheid bestaat dat ouders uren kunnen compenseren, bijvoorbeeld voor vakantie of na ziekte van hun kind. De te missen of gemiste dagen kunnen dan in de maand vóór en/of de maand ná de vakantie (of ziekte) ingehaald worden, e.e.a. onder voorbehoud dat het tijdig is aangekondigd (geldt uiteraard niet voor ziekte) en als het rooster technisch mogelijk is.

9.0 Algemeen

9.1 Klantgerichte dienstverlening

Alle diensten die betrekking hebben op de dagopvang en die uitgevoerd worden door medewerkers van Gan Tzemach Hasadeh zijn ondersteunend aan het functioneren van de dagopvang en worden verricht met het oog op kwaliteit, efficiency en doelmatigheid van de dagopvang.

9.2 In geval van nood

Medisch Centrum Loudon, Loudonstraat 118, 2593 WB Den Haag: 070 3154145

Blair de Jong 06 15682109

10.0 Pedagogisch Beleidsplan extra m.b.t. de BSO

10.1 Pedagogische doelen

In de Wet Kinderopvang staan vier pedagogische basisdoelen centraal, deze doelen staan ook centraal in dit beleidsplan voor de BSO:

- het bieden van emotionele veiligheid
- het bevorderen van de persoonlijke competentie
- het bevorderen van de sociale competentie
- het bevorderen van de morele competentie en overdracht van normen en waarden

10.2 Emotionele veiligheid

Een kind moet zich prettig voelen bij een vertrouwd persoon die het kind begrijpt; het kind moet zich thuis voelen op de BSO. De focus van de pedagogisch medewerkers wordt in eerste instantie gelegd op leren kennen van het kind, het begrijpen en aanvoelen. Dit gebeurt door verbale contacten en omgang met het kind.

De pedagogisch medewerkers steunen en stimuleren het kind door positieve aandacht te geven, zodat het kind zich als persoon geaccepteerd en gewaardeerd voelt en het zelfvertrouwen groeit. De pedagogisch medewerkers bevorderen en begeleiden de onderlinge contacten van de kinderen en gestreefd wordt naar een sfeer die het thuisgevoel van de opvangsituatie versterkt.

De wijze waarop we dit realiseren is:

Een ongedwongen, vrije sfeer, waarbij kinderen zelf invulling mogen geven aan wat ze willen doen en met wie. In de zaal zijn verschillende, deels afgescheiden, hoekjes ingericht waar de kinderen zich even kunnen terugtrekken (alleen of met een klein groepje kinderen). Hierdoor kunnen de kinderen zelf bepalen of ze wel of niet in het zicht van de pedagogisch medewerkers willen spelen.

Door deze zelfkeuze willen we de thuissituatie – en daarmee het thuisgevoel – zo veel mogelijk benaderen en versterken. Dit laat onverlet dat er zodanige regels gelden, dat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en met een veilig gevoel in de opvang verblijven.

10.3 Persoonlijke competenties

De persoonlijke competenties zijn onderverdeeld in motorische competenties, cognitieve competenties, communicatieve competenties en creatieve competenties. De persoonlijke competenties worden ontwikkeld door mogelijkheden te bieden voor ontdekkingen en ervaringen. Kinderen die zich veilig voelen, durven op ontdekkingstocht uit te gaan en de BSO biedt hiertoe voldoende binnen- en buitenruimte, zodat zij die daar ook behoefte aan hebben tot hun recht kunnen komen. De binnenruimte is zodanig ingericht dat kinderen zelf kunnen bepalen wat ze willen gaan doen, doordat ze

zelfstandig toegang hebben tot het spel- en knutselmateriaal. De kinderen kiezen in eerste instantie zelf voor een activiteit, maar als ze geen idee hebben wat ze moeten doen of zich vervelen, dan stellen we een paar activiteiten voor. Het kan zijn dat een kind nergens zin in heeft en dat kan ook: gewoon niets doen en rustig zitten naar de andere kijken.

10.3.1 Motorische competenties

Wij stimuleren de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van kinderen. Om de zelfstandigheid bij kinderen te bevorderen, is het van belang de zelfredzaamheid te stimuleren en – eventueel in samenspraak met de pedagogisch medewerker – activiteiten te bedenken. Kinderen worden uitgedaagd om eerst zelf te proberen, iets op te lossen. Dit kan zowel het uitproberen van een nieuwe vaardigheid -, als het bijleggen van een ruzie zijn.

Wij hanteren hiertoe o.m. de volgende richtlijnen:

We laten de kinderen zoveel mogelijk doen wat ze zelf kunnen. Door observatie en het stellen van vragen krijgt de pedagogisch medewerker zoveel mogelijk inzicht in de vaardigheden van het kind, zoals bijvoorbeeld het strikken van schoenveters, dichtknopen/-ritsen van de jas, maar ook het leren fietsen of bouwen met constructiemateriaal. Door te stimuleren, aan te moedigen, samen naar oplossingen te zoeken en te complimenteren helpen we de kinderen naar een grotere mate van zelfstandigheid en dat heeft uiteindelijk een positief effect op het zelfvertrouwen van het kind.

Bij onderlinge ruzies wordt niet direct ingegrepen, aangezien we het belangrijk vinden om eerst even af te wachten of de kinderen er zelf uit kunnen komen. Zo niet, dan zal de pedagogisch medewerker de kinderen helpen om samen tot een oplossing te komen.

10.3.2 Cognitieve competenties

Het zien van het kind is eigenlijk nog een ‘spelend’ zien. Hij/zij bekijkt iets niet om er wat van te leren, maar omdat het er plezier in heeft om het goed te zien. Als het er wat van leert is dat het gevolg en geen doel. Door middel van het zien wordt het denken gestimuleerd. De cognitieve ontwikkeling en de taalontwikkeling zijn nauw met elkaar verbonden. Het kind leert beter waarnemen, ordenen, benoemen en sorteren. Het kind begrijpt steeds beter hoe de wereld en de dingen in elkaar zitten, doordat het alles onderzoekt en nabootst. Het leert dat een handeling een andere handeling kan veroorzaken. Het kind kan meer onthouden, want het geheugen raakt meer getraind. Taal is het middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- we bieden de kinderen spel- en speelmateriaal, passend bij de leeftijd van het kind, dat het denken activeert;
  - o verschillende soorten puzzels
  - o verschillende soorten sorteer spellen

- materiaal met betrekking tot ruimtelijk inzicht
- 'oorzaak en gevolg' materiaal

10.3.3 Communicatieve competenties

Taal is het middel om contact te maken en om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften. In de BSO is Nederlands de gebruikstaal. Gezien het joodse karakter worden er ook liedjes en teksten in het Hebreeuws gezegd en gezongen. De taalontwikkeling heeft belangrijke gevolgen voor de cognitieve ontwikkelingen.

Het taalgebruik kan worden ondergebracht in:

- actief taalgebruik = spontaan, alles wat het kind zegt;
- passief taalgebruik = de taal die het kind verstaat en begrijpt, maar zelf nog nietspreekt.

Hoe gaan we daar in de dagopvang mee om?

- de kinderen worden de juiste klanken en zinsbouw aangereikt door middel van voorlezen en het benoemen van de kinderwereld;
- kinderen wordt ook individuele aandacht gegeven en zij krijgen de tijd om hun verhaal te vertellen;
- als kinderen een woord verkeerd uitspreken of als de zinsbouw niet klopt, dan herhalen we het op de juiste manier zodat het kind kan horen hoe het wel moet, zonder te zeggen dat het fout is;
- moeilijke woorden leggen we uit

10.3.4 Creatieve competenties

Bij creativiteitsontwikkeling gaat het er onder meer om dat kinderen zich leren uit te drukken naar hun eigen aard. Het kind leert door middel van experimenteren oplossingen voor problemen te vinden. Creativiteit is meer dan alleen bezig zijn met expressiemateriaal. Creatief zijn kan de hele dag, hetzij in woordgebruik, hetzij in het vinden van creatieve oplossingen voor allerlei situaties. Kinderen zijn nieuwsgierig en spelen graag en vanuit het spel doen zij ervaringen op. Al doende creëren kinderen en het plezier zit hem in het bezig zijn.

Wij gaan hiermee als volgt om:

- we laten de kinderen met zoveel mogelijk verschillende materialen experimenteren;
- bij dit experimenteren wordt het kind niet meteen de handigste oplossing geboden, maar wordt er samen gezocht naar de verschillende mogelijkheden;
- we laten de kinderen de eigenschappen van zoveel mogelijk verschillende materialen ervaren;
- niet het resultaat maar het ervaren staat voorop;
- er wordt veel gezongen en muziek gemaakt;

10.4 Sociale competenties

Kinderen wordt geleerd, respect te hebben voor elkaar. Communicatie is hierbij van groot belang, vandaar dat we de kinderen aanleren om duidelijk aan elkaar te maken wat ze wel – en niet willen. Bij onderlinge conflicten voor jezelf (durven) opkomen is voor sommigen een hobbel die eventueel met behulp van de pedagogisch medewerker kan worden genomen waarbij zij het kind de helpende hand biedt om zelf naar oplossingen te zoeken. Als dit niet werkt of als een kind aan het kortste eind dreigt te trekken, zal de pedagogisch medewerker ingrijpen.

In de dagelijkse omgang is het noodzakelijk kinderen aan te moedigen en hen te stimuleren samen te spelen, te delen, op elkaar te wachten en samen op te ruimen. We laten de kinderen elkaar te helpen, door hen bijvoorbeeld een gezamenlijke taak te geven.

Kinderen die zich aangenaam en plezierig gedragen worden gecompimenteerd en worden bij on-aangenaam gedrag daarop aangesproken, door uit te leggen wat wel en niet aanvaardbaar is. Ter stimulatie van de sociale competentie is voldoende materiaal aanwezig.

Buitenspeelgoed zoals een bal of springtouw zorgt ervoor dat de kinderen met elkaar gaan spelen. Ook binnen zijn er verschillende spelletjes die de kinderen samen kunnen doen. Deze spellen leren de kinderen op hun beurt te wachten, maar ook het omgaan met winnen en verliezen. Daarnaast zijn er verschillende hoeken ingericht zoals een poppenhoek, een keukentje en een winkeltje. Spelenderwijs worden situaties uit het leven nagebootst die bijdragen aan de sociale competentie van de kinderen.

Van belang is de voorbeeldfunctie van de pedagogisch medewerkers. Zij zijn zich bewust van het imitatiegedrag van kinderen en houden, met hun taalgebruik en houding, hier terdege rekening mee.

10.5 Morele competenties en overdracht van normen en waarden

Zoals eerder beschreven in hoofdstuk 3, vinden we bij Gan Tzemach Hasadeh normen en waarden belangrijk. We hebben respect voor elkaar en voor elkaars eigendommen. Een leidster heeft hierbij een voorbeeldfunctie.

Normen en waarden komen in de dagelijkse omgang tot uiting. We houden bijvoorbeeld de deur voor elkaar open, bij binnenkomst geven de kinderen de leidster(s) een hand of zeggen in ieder geval gedag, bij het einde van een dagdeel zeggen de ouders en het kind ook gedag.

10.5.1 Waarden en straffen

Bij ongewenst gedrag wordt het kind daarop aangesproken.

Onder ongewenst gedrag verstaan we slaan, schoppen, bijten en dergelijke. We spreken een kind elke keer op het ongewenste gedrag aan. Als het meermalen voorkomt, wordt het kind op een stoel aan de rand van het lokaal neergezet om tot rust te komen en moet het daar even blijven zitten

(evenveel minuten als het kind oud is). Ook stimuleren wij het kind excuses aan te bieden aan het kind tegen wie het niet lief deed. We proberen het kind zo te leren dat ongewenst gedrag consequenties heeft en het kind de gelegenheid te geven om tot rust te komen. Het kind krijgt een compliment als het zich goed gedragen heeft en wij grijpen elk mooi moment aan om dat positief te benadrukken: “Kijk eens hoe lief zij met elkaar spelen”, etc.

De vaste leidster van het kind bespreekt een en ander met de ouders/verzorgers.

10.5.2 Verschillende culturen

Een belangrijk aandachtspunt van de dagopvang is dat zij het interculturele – als vanzelfsprekend – in de werkwijze en het programma tot uitdrukking laat komen. Hierbij is het Joodse aspect belangrijk, getuige de aandacht die wordt besteed aan de Joodse feestdagen en gebruiken.

Geleerd wordt om met respect om te gaan met de maatschappij waarin we leven en met de regels van het land. We leren dat elk mens waardevol is en dat als zodanig met iedereen respectvol dient te worden omgegaan.

10.5.3 Omgaan met emoties

Er is ruimte voor de kinderen om hun emoties te uiten (blijdschap, woede, verdriet). De pedagogisch medewerkers zullen hier, al naar gelang de aard van de kinderen en de heftigheid van de emotie, tijd en aandacht aan besteden door het kind bepaalde activiteiten aan te bieden (bijvoorbeeld timmeren als het kind agressief is) of met het betreffende kind te praten (zodat de emotie geuit kan worden).

Bij nieuwsgierigheid of onverschilligheid worden er nieuwe en stimulerende activiteiten aangeboden.

11.0 Stamgroep BSO

11.1 Eén stamgroep

Het kind zoekt een plaats voor zichzelf in de stamgroep. Omdat kinderen vaak op vaste dagen of dagdelen op de opvang komen, treffen zij vaak bekende kinderen om zich heen. Zij worden opgevangen in één en dezelfde ruimte. Hier heerst een ontspannen en gezellige sfeer. De leidsters begeleiden de kinderen. Zij zorgen dat de voorwaarden aanwezig zijn om de tijd op de BSO zo aangenaam mogelijk in te vullen. Voor de allerjongsten wordt een veilig en geborgen klimaat geschapen. We eten en drinken aan tafel. Kinderen krijgen de aandacht voor wat ze willen gaan doen en wat ze beleefd hebben op school. We luisteren naar elkaar als er een kind of medewerkster aan het praten is.

Een kind kan de stamgroep verlaten als zij daar aan toe zijn, voor een gezamenlijke activiteit of een uitstapje.

Wij dragen zorg voor een goede registratie en communiceren over het verlaten van de stamgroep altijd met de ouders.

11.2 Situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten

- bij het buitenspelen in de buitenruimte of onder begeleiding op het tegenoverliggende speel-terrein;
- als er een uitstapje wordt gemaakt;

12.0 Openingstijden BSO

12.1 Werkdagen en vakanties

De BSO is geopend op:

- Maandag, dinsdag en donderdag van 15:00 u. tot 18:00 uur.
- In de schoolvakanties zijn wij van 's morgens 7:30 uur tot 's avonds 18:00 uur geopend.

12.2 Vakantieopvang

Uiteraard is het mogelijk gebruik te maken van opvang tijdens de schoolvakanties. Hierbij gelden een aantal regels:

- d.m.v. een inventarisatieformulier geven ouders voor de vakantie aan op welke momenten zij gebruik willen maken van de vakantieopvang;
- dit geldt voor de contracten inclusief vakantieopvang en voor de contracten voor uitsluitend vakantieopvang;
- voor de contracten voor uitsluitend vakantieopvang geldt dat op het moment dat de getekende aanvraag is ingeleverd, de reservering een feit is;

13.0 Ziekte van kinderen

13.1 Ziekmelding en criteria

Ziekte van een kind wordt door de ouders gemeld aan de medewerkers. In geval van besmettingsgevaar is de medewerker bevoegd het kind de toegang tot de KDV of BSO te weigeren. Er wordt overleg gepleegd met de GGD Haaglanden in geval van (een vermoeden van) een infectieziekte.

Algemene regels zijn:

- een ziek kind is het meest gebaat bij verzorging van zijn/haar eigen ouder/verzorger;
- een ziek kind wordt niet naar de KDV of BSO gebracht;
- door de ouders/verzorgers wordt melding gedaan over de aard van ziekte.

Criteria om kinderen te komen ophalen, dan wel niet naar de KDV of BSO te brengen zijn:

- indien een kind te ziek is om aan een dag(deel)programma deel te nemen;
- wanneer het kind een te intensieve begeleiding nodig heeft van de pedagogisch medewerker;
- als het de gezondheid van andere kinderen of pedagogisch medewerker in gevaar brengt;
- het kind 38 graden koorts of meer heeft;
- zie ons ziektebeleid KDV + BSO

14.0 Ondersteuning Beroepskracht

14.1 Ondersteuning door andere volwassenen.

De groepsleiding wordt ondersteund door andere volwassenen in geval van:

bijzondere aangelegenheden zoals bijv. feesten/uitjes/activiteiten waarbij ondersteuning en begeleiding (van kinderen) door volwassenen noodzakelijk is; en de organisatie van bovengenoemde feesten/uitjes/activiteiten.

14.2 Stagiaires / beroepskrachten in opleiding

Gan Tzemach Hasadeh is een door Calibris erkend leerbedrijf. We laten stagiaires kennis maken met de praktijk en begeleiden hen in het leerproces. De school waar de stagiaires hun opleiding volgen, staat in direct contact met ons om het leerproces op de beste manier te begeleiden.

Stagiaires werken altijd onder de verantwoordelijkheid van de vaste pedagogisch medewerksters en worden volgens de richtlijnen in de CAO Kinderopvang ingezet. Dit is doorgaans als boventallig of extra kracht naast de vaste medewerkers zijn. In sommige situaties kan een stagiaire als voltallig medewerker ingezet worden. Hierbij wordt voldaan aan de gestelde eisen. Stagiaires kunnen ook bij de BSO ingezet worden.

Wij stellen stagiaires in de gelegenheid om alle werkzaamheden die bij het beroep horen op hun eigen niveau uit te voeren. Hierbij ondersteunen de stagiaires de pedagogisch medewerkers. De stagiaires bieden zowel pedagogische ondersteuning als verzorgende en huishoudelijke ondersteuning:

- Pedagogische ondersteuning:
  - o Helpen met: het creëren van een warme en veilige omgeving, kinderen positief te laten bijdragen aan de groepssfeer, spelactiviteiten, knutselactiviteiten en buitenactiviteiten.
- Verzorgende ondersteuning:
  - o Helpen met: eet en drink momenten
- Huishoudelijke ondersteuning:

- Helpen met: opruimen, tafel dekken en afruimen, de tafels schoonmaken na de maaltijd, afwassen en vegen.

14.3 Vrijwilligers

Wanneer nodig kunnen er vaste vrijwilligers ingeschakeld worden om de pedagogisch medewerker(s) te ondersteunen tijdens de dagelijkse werkzaamheden of bij bijzondere aangelegenheden. Vrijwilligers zijn altijd boventallig.

Activiteiten die kunnen worden uitgevoerd zijn onder meer:

- Spelen met de kinderen
- Voorlezen
- Helpen bij het knutselen
- Ondersteuning bieden bij huishoudelijke taken
- De pedagogisch medewerker(s) ondersteunen tijdens activiteiten

Vrijwilligers dragen geen verantwoordelijkheid voor de groep, de eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerker(s).

14.4 Ondersteuning bij het inzetten van één beroepskracht

Wettelijk is er vastgesteld op hoeveel kinderen er een pedagogisch medewerker ingezet dient te worden, het zogenaamde pedagogisch medewerker-kind ratio. Op de BSO betekent dit dat wij op elke 10 kinderen een pedagogisch medewerker op de groep inzetten.

Op onze BSO komt het weinig voor dat er slechts één beroepskracht aanwezig is vanwege het feit dat het KDV in hetzelfde gebouw is gehuisvest. Hierdoor zijn er vrijwel altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers aanwezig (dit kan afwijken tijdens de 3-uurs regeling). Er zijn altijd mensen die onverwachts kunnen binnenkomen. Mocht het door onvoorziene omstandigheden toch voorkomen dat een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is, dan kan een andere volwassene (vrijwilliger met geldig VOG van het KDV) als achterwacht optreden in het gebouw.

14.5 Eén beroepskracht in het kindercentrum in afwijking van de leidster-kind ratio

Een van de aanwezige stagiaires/vrijwilligers of iemand uit de achterwacht wordt ingeschakeld in geval van calamiteit of als slechts één beroepskracht in het kindercentrum is ingezet in afwijking van de leidster-kind ratio.

15.0 Leidster-kind ratio en mentorschap BSO

15.1 Stamgroep 4-13 jaar

Op de BSO Tzemach Hasadeh werken wij met 1 stamgroep en hanteren wij de volgende maximale

opvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep.

Leeftijdsgroep: 4-13 jaar

- onze roosters zijn ingedeeld op basis van kind aantallen en de verhouding pedagogisch medewerker-kind is 1 op 10. Maximale groeps grootte is 20 kinderen; (zie www.1ratio.nl)
- de pedagogisch medewerkers werken volgens een vastgesteld rooster;
- in geval van ruildagen/extra dagdelen hanteren wij ook de vastgestelde leidster-kind ratio.

15.2 Samengestelde groep

Door de kleinschaligheid van kinderopvang Tzemach Hasadeh wordt in de dagelijkse praktijk op sommige dagen of dagdelen gewerkt met een samengestelde groep. Dit is bijvoorbeeld het geval indien er op een dag zo weinig kinderen zijn dat bij het samenvoegen van de buitenschoolse opvang (4-13 jaar) en kinderdagopvang (0-4 jaar) de groep met 1 leidster kan worden begeleid of als er maar een enkel kind uit een bepaalde leeftijdscategorie op te vangen is. Dit kan gedurende een hele dag zijn of tijdens de naschoolse opvang, bij studiedagen van een bepaalde school en tijdens vakanties. Deze samengestelde groep is dan de vaste stamgroep. Er wordt zorg voor gedragen dat alle kinderen voldoende begeleiding, uitdaging en zorg krijgen van de leidster(s). Er zijn passende ontwikkelings- en spelmaterialen aanwezig en er worden passende activiteiten aangeboden voor kinderen in alle leeftijden. Zie de omschreven activiteiten voor de jongste kinderen 0-4 jaar bij de dagopvang van dit pedagogisch beleidsplan en de omschreven activiteiten voor de oudste kinderen 4-13 jaar bij de BSO in dit pedagogisch beleidsplan. De BSO kinderen draaien mee met het dagritme van de dagopvang in de samengestelde groep.

15.3 Groepsindeling samengestelde groep

Binnen de samengestelde groep is er plaats voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. Hierbij wordt rekening gehouden met de verplichte beroepskracht-kind ratio. (Zie www.1ratio.nl). Samengestelde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang kunnen in pedagogisch opzicht ook juist waardevol zijn. Kinderen in een verticale groep worden, doordat kinderen van elkaar leren, meer gestimuleerd wat hun sociale vaardigheden betreft. Kinderen leren rekening met elkaar en met elkaars uiteenlopende behoeftes en mogelijkheden te houden.

15.4 Stamgroep samengestelde groep

De samengestelde groep van Tzemach Hasadeh heeft één stamgroep in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Er wordt gewerkt met vaste leidsters, stagiaires en vrijwilligsters volgens een vast rooster. Omdat kinderen op vaste dagen of dagdelen op de opvang komen, treffen zij bekende kinderen en hun vaste leidsters om zich heen. De kinderen worden opgevangen in dezelfde ruimte. De leidsters zorgen voor een veilig en geborgen klimaat.

Op sommige momenten wordt de groepsruimte vergroot door de toegangsdeur naar de hal of de andere speelruimte open te zetten, waardoor kinderen ook in de hal of de andere speelruimte kunnen spelen, onder toezicht van de leidsters.

15.4.1 Situaties waarbij kinderen de stamgroep van de samengestelde groep verlaten

- Bij het eten en spelen in de hal
- Wanneer er op sommige momenten specifieke activiteiten met de jongste en oudste kinderen gedaan worden. De talenten van de pedagogisch medewerkers kunnen daarbij worden ingezet. Hierbij wordt ook gebruikt gemaakt van het andere groepslokaal of de hal. Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker blijft van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.
- Bij het onder begeleiding buitenspelen in de buitenruimte, tijdens het wandelen of bij het spelen in een speeltuin in de buurt.
- Wanneer er (in overleg met de ouders) een uitstapje wordt gemaakt.

15.8 Extra dagdelen

Met Bitcare kunt u de planning bekijken en verzoeken indienen over extra dagen, ruildagen, vakanties en ziekte. Alle verzoeken (extra/ruildagen/ziekte en verlof) zullen gearceerd in de planning zichtbaar zijn. Na goedkeuring van de BSO krijgen deze een vaste kleur in de planning zonder arcering. Bij afwijzing verdwijnt het verzoek uit de planning. Ook ontvangt u notificaties met terugkoppeling van uw verzoeken.

15.9 Wanneer BSO en samengestelde groep

Allereerst vindt er een kennismakingsgesprek plaats tussen de ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers. De ouders kunnen informatie over hun kind geven (bijv. over allergieën of overige specifieke zaken die van belang kunnen zijn) en de pedagogisch medewerkers informeren de ouders over de gang van zaken (praktische zaken zoals ophaaltijden, activiteiten, dagindeling) en beantwoorden vragen van de ouders. Ook vullen de ouders een formulier in met alle belangrijke informatie over het kind.

Voor het wennen op de BSO of samengestelde groep voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar zijn meestal een à twee dagdelen voldoende. Hoe het wennen eruitziet, is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind, of het al andere kinderen op de BSO of van de samengestelde groep kent, of er al een broertje of zusje naar de BSO of samengestelde groep gaat, enzovoort. Tijdens het plaatsingsgesprek maakt de

pedagogisch medewerker afspraken met de ouder(s) over de stappen die genomen

worden om het wennen goed te laten doorlopen. Het is mogelijk dat de eerste keer kind en ouder samen naar de BSO of samengestelde groep komen. Een ouder krijgt op deze manier zicht op de gang van zaken.

15.10 Mentorschap BSO

Ieder kind heeft een eigen mentor. Ouders worden na aanmelding van hun kind(eren) geïnformeerd wie de mentor van hun kind(eren) is. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Waar mogelijk krijgen broertjes en zusjes dezelfde mentor. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Op de BSO is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Dit wordt aan de kinderen uitgelegd wanneer zij voor het eerst naar de BSO komen. De mentor observeert het kind regelmatig en bespreekt deze observaties in de kind bespreking met collega's en leidinggevende. Tijdens de oudergesprekken die, indien gewenst, tweemaal per jaar plaatsvinden, samen met de mentor en de leidinggevende, wordt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders besproken. Desgewenst kunnen er extra gesprekken plaatsvinden. Na afloop van een ouder gesprek wordt een verslag gemaakt en in het mapje van het kind bewaard. Mochten de ouders geen gesprekken willen, dan stellen wij dat schriftelijk vast. Mocht een mentor met verlof gaan of ziek zijn dan zal een van de vaste medewerkers het tijdelijk overnemen.

16.0 Observeren en signaleren BSO

De BSO kinderen worden, zoals eerder beschreven in hoofdstuk 7, op dezelfde manier geobserveerd en gevolgd als de kinderen van de dagopvang:

16.1 Observeren

Observeren gebeurt mede door in de groep te zitten en te kijken naar de kinderen die er rond lopen. Wat zie ik gebeuren? Hoe is de groepsdynamica? Hoe verhouden de kinderen zich tot elkaar? De pedagogisch medewerkers hebben extra aandacht voor hun mentorkinderen.

Het doel van signaleren en observeren is het in beeld brengen van het welbevinden en de ontwikkeling van elk individueel kind binnen de groep en van het welbevinden van de groep kinderen als geheel. Doordat het observeren van kinderen en kinderen in de groep regelmatig gebeurt, krijgen pedagogisch medewerkers handvatten om goed in te spelen op persoonlijke – of juist groepsgerichte onderdelen. Niet alleen sociale competenties en vaardigheden worden hierbij bekeken, ook de fysieke ontwikkeling van kinderen met betrekking tot fijne – en grove motoriek en o.m. taal wordt goed in de gaten gehouden.

~~Elke maand hebben de pedagogisch medewerkers op de groep een kind bespreking met de direc-~~

tie, waarin geëvalueerd wordt hoe het met de kinderen gaat en hoe de pedagogisch medewerkers extra stimuli of uitdagingen kunnen geven aan kinderen die dat nodig hebben. Daarnaast wordt gedurende het jaar de ontwikkeling van de kinderen bijgehouden d.m.v. observatieformulieren die ook weer ter sprake komen in de oudergesprekken die, indien gewenst, 2 keer per jaar plaats vinden met de mentor van hun kind en de directie.

16.2 Signaleren

De pedagogisch medewerkers hebben een signalerende functie ten aanzien van de ontwikkeling van de kinderen, zowel bij een positief als negatief opvallende ontwikkeling. Opvallende zaken worden altijd met de ouders(s)/verzorger(s) besproken. Dit kan, indien daar ruimte voor is, bij het ophalen van het kind zijn. Hier kan ook een aparte afspraak voor worden gemaakt.

In overleg met de directie worden kinderen eventueel doorverwezen naar specialisten of andere hulpverleners. Ook adviseren zij de ouders om eventueel het consultatiebureau te raadplegen.

16.3 Meldcode

Mochten kinderen onverhoopt in negatieve zin opvallen door houding en gedrag – en er bestaat ook maar het geringste vermoeden – dan wordt gewerkt volgens het protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang Tzemach Hasadeh KDV + BSO van de Brancheorganisatie Kinderopvang.

16.4 Eindgesprek

Op het moment dat een kind de BSO verlaat vindt er een eindgesprek plaats met de ouders, mentor en leidinggevende.